

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola Hrušovany u Brna, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace**

Havlíčková 169, 664 62 Hrušovany u Brna

Identifikátor školy: 600 109 411

Termín konání inspekce: 17. a 18. září 2003

Čj.:	122 928/03-11075
Signatura:	ol2ax105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v celé mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v celé mateřské škole
- ❖ průběhu výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola (dále jen MŠ) je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je obec Hrušovany u Brna, Masarykova 17, 664 62 Hrušovany u Brna. Mateřská škola má tři třídy s celodenním provozem, které jsou umístěny ve dvou samostatných budovách. Dvě věkově homogenní třídy jsou umístěny v řadové zástavbě v centru vesnice na ulici Havlíčkova 169, kde je i ředitelství školy. Jedna věkově smíšená třída je na odloučeném pracovišti Sídliště 527. Ve školním roce 2003/2004 je v MŠ umístěno 77 dětí. Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:00 hodin. Mateřská škola realizuje svůj vlastní vzdělávací program, který je zaměřen na poznání vzájemné závislosti člověka a přírody.

Předškolní zařízení sdružuje i školní jídelnu, která zajišťuje stravu pro děti z MŠ a místní ZŠ. Školní jídelna nebyla předmětem inspekční činnosti.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor s dlouholetou praxí, což pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Ředitelka i pedagogické pracovnice mají celý pracovní úvazek, který většinou efektivně využívají v souladu s potřebami školy a tím zajišťují její plynulý chod. Z hlediska souběžného působení učitelů ve třídě není skladba úvazků příliš promyšlená, především ve vztahu k zajištění individuální práce s dětmi. Všechny pedagogické pracovnice, kromě jedné učitelky, jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro práci v mateřské škole. Absence kvalifikace jedné učitelky žádným způsobem kvalitu výchovně-vzdělávací práce negativně neovlivňuje, protože při ní využívá své dlouholeté zkušenosti získané v předškolních zařízeních. Organizace provozu školy je funkční, i když v písemných dokumentech jsou drobné nepřesnosti. Stanovená organizační struktura umožňuje ředitelce provádět poměrně účinnou kontrolu, pro kterou má i jasně vymezené cíle. Kompetence, povinnosti a práva zaměstnanců jsou přehledně stanovené v písemných materiálech školy. Úkoly zástupkyně, kterou si ředitelka neformálně stanovila, však příliš nevymezila. Většinu povinností spojených s organizací činnosti školy přenesla ředitelka převážně na sebe. Veškeré záležitosti spojené s chodem MŠ na odloučeném pracovišti ředitelka řeší neodkladně, čím předchází organizačním problémům. Pro zajištění plynulého chodu školy účinně využívá spolupráci se všemi zaměstnanci. Informační systém v rámci školy má jasná pravidla a je účinný i směrem k odloučenému pracovišti. Přenos informací je včasný a pružný, což významně přispívá k plynulému chodu školy.

Celkový systém vedení provozních i pedagogických pracovníků má ředitelka promyšlený ve vztahu k podmínkám školy. Jako poradní orgán využívá pedagogické rady. Ty jsou prováděny plánovitě a jsou využívány pro metodické vedení učitelek. Zápisy z nich jsou však většinou stručné a někdy nepostihují jasné závěry pro další práci školy, což ředitelce znesnadňuje kontrolu jejich plnění. Při řízení školy ředitelka uplatňuje demokratické principy. Pracovnícům dává prostor k vyjádření názorů i připomínek. Veškeré podněty respektuje, zpracovává, vyhodnocuje a dále využívá při vedení školy. K zaměstnancům přistupuje ohleduplně. Respektuje jejich individuální předpoklady a zájmy. Dovede operativně řešit vzniklý problém, udržet si přirozenou autoritu a prosazovat zájmy a potřeby školy. Svým velmi klidným a vstřícným přístupem vytváří na pracovišti pohodovou atmosféru, což se promítá dále do výchovně-vzdělávacího procesu i do kvality mezilidských vztahů. Pěkné vztahy mezi zaměstnanci pozitivně ovlivňují celkovou atmosféru školy.

Kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti školy ředitelka kontroluje při velmi častých návštěvách ve třídě i prostřednictvím hospitací, pro které má stanovené hospitační cíle. Některé cíle jsou však značně obecné a rozsáhlé, což znesnadňuje jejich vyhodnocení. Četnost hospitací je poměrně značná. Zjištěné poznatky ředitelka s každou pracovnící analyzuje. Doporučení však nejsou vždy zcela výstižně stanovená a v některých případech chybí dopad na výchovně-vzdělávací proces.

Další vzdělávání ředitelka plánuje jen na základě nabídky Pedagogického centra v Brně. Vzdělávací akce rozděluje mezi učitelky. Ty se zúčastňují většinou jen plánovaných akcí a dále se spíše vzdělávají prostřednictvím samostudia. K dalšímu vzdělávání učitelky ředitelka motivuje především svým vlastním příkladem. Zúčastňuje se značného množství vzdělávání, ze kterého předává poznatky učitelkám. Jejich využívání v přímé práci s dětmi však jasně nestanovuje. Z těchto důvodů se v činnosti školy sice objevuje určitá inovace práce, ale je patrná jistá neujasněnost ve využívání nových metod.

Zaměstnance ředitelka pravidelně diferencovaně hodnotí podle kvality práce a osobnostních předpokladů. Pro odměňování a hodnocení vytvořila kritéria, která jsou však spíše obecná.

Personální podmínky v mateřské škole jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Mateřská škola je umístěná ve dvou samostatných budovách. Všechny třídy jsou prostorné, vhodně členěné nábytkem a esteticky vyzdobené pracemi dětí i učitelek. Prostředí je vkusné, podnětné a bezpečné a vytváří velmi dobré předpoklady pro harmonický vývoj dětí. Vybavení tříd nábytkem je přiměřené výšce dětí. Pomůcky, hračky i literatura jsou umístěny na dosah dětí a v průběhu dne volně využívány.

U obou budov jsou prostorné, účelně vybavené školní zahrady, které jsou efektivně využívány pro pohybové a spontánní činnosti. Zvláště příkladné je zařízení zahrady u MŠ Havlíčkova 169, která je po celkové rekonstrukci a svým vybavením vytváří příkladné podmínky pro realizaci relaxačních i rekreačních činností. Školní zahrada u budovy MŠ Sídliště 527 se v současné době upravuje a modernizuje. Její zařízení však odpovídá potřebám předškolního věku.

Vybavení tříd hračkami, pomůckami, stavebnicemi je přiměřené věku i počtu dětí ve třídě a v průběhu všech činností je dětem plně k dispozici. Děti mohou využívat i hudební, výtvarné a sportovní pomůcky. K dispozici jsou i netradiční materiály – přírodniny, dřevo, kov, drátky. Audiovizuální technika je na dobré úrovni.

Veškeré vybavení je promyšleně a postupně modernizováno na základě potřeb školy. Využívání materiálního vybavení ředitelka velmi sleduje a jeho doplňování plánuje v souladu

s cíli školy. Veškeré pomůcky jsou pořizovány účelně a promyšleně dle finančních možností MŠ. V rámci své poradenské činnosti škola nabízí veřejnosti k využívání odbornou literaturu. *Materiálně-technické podmínky v celé mateřské škole jsou velmi dobré.*

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola pracuje podle vlastního výchovně-vzdělávacího programu, který vypracovala na základě analýzy své práce z předchozích let a v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (č.j. 14132/01-22). Vzdělávací program MŠ vymezuje priority výchovně-vzdělávací práce, je ale vypracován poměrně stručně a ne vždy příliš výstižně. Postihuje obecné cíle předškolní výchovy a vychází z podmínek školy. Nepostihuje vždy však zcela jasně způsoby a prostředky naplňování některých cílů. Z jeho celkového zpracování je zřejmá určitá neujasněnost.

Výchovně-vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli v předškolním vzdělávání.

Povinná dokumentace školy a dokumentace prokazující naplňování programu školy je vedená řádně a průkazným způsobem.

Naplňování vzdělávacího programu je ředitelkou kontrolováno a vyhodnocováno, ne ale plánovitě a systematicky a vždy s účinnou zpětnou vazbou na výchovně-vzdělávací proces.

Systém kontroly vzdělávacích cílů je realizován, ale není vždy ve své podstatě účinný.

Organizace výchovné práce

Organizace výchovně-vzdělávací práce je vymezená režimem dne, který je u jednotlivých tříd částečně časově odstupňovaný. Zastoupení řízených a spontánních činností je vyvážené. Práci školy z hlediska psychohygieny negativně ovlivňuje velmi krátký časový prostor vymezený pro dopolední činnosti dětí. Z tohoto důvodu jsou některé činnosti frontálně ukončeny a děti nemají dostatek příležitostí k dokončení práce. Délka pobytu venku je dostatečná a odpočinek respektuje individuální potřebu spánku. Pitný režim je zaveden a přirozeně využíván. Kultura stolování je pěkná. Informační systém směrem k rodičům je otevřený a účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce vykazuje drobné nedostatky, ale odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost měla pozitivní vliv na kvalitu práce. Projevovala se však menší ujasněnost při aplikaci poznatků z dalšího vzdělávání ve výchovně-vzdělávací činnosti i v oblasti plánování a evaluace.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti ve všech třídách probíhaly na základě zájmu dětí. K činnostem děti motivovalo podnětné prostředí tříd, jejich členitost a volně dostupné hračky a pomůcky. Cílenou nabídku her učitelky neposkytovaly. Do hry se děti velmi přirozeně zapojovaly. Využívaly fantazii a představivost a uplatňovaly své individuální zkušenosti, zážitky a zájmy. Určitou dobu se mohly plně seberealizovat, volně manipulovat s předměty a aktivně se učit.

Většinu pomůcek využívaly účelně. Na hru se soustředily. Učitelky do jejich činností příliš nezasahovaly. Práci dětí hodnotily pouze pozitivně a většinou adresně, což kladně ovlivnilo činnost dětí, ale neposkytlo vždy dostatek podnětů pro její další rozvíjení. Ve třídě panovala velmi přátelská otevřená atmosféra. Děti k učitelce projevovaly důvěru a úctu. Komunikace byla bezprostřední. Děti mezi sebou i s dospělým přirozeně navazovaly kontakt a sdělovaly své zkušenosti. Pozitivní atmosféru ve třídě vytvářely učitelky svým velmi laskavým a milým přístupem a velmi klidným verbálním projevem. Řečový projev dětí byl bezprostřední. Verbální aktivitu dětí učitelky pěkně podněcovaly vhodně kladenými rozvíjecími otázkami.

Plánování spontánních činností bylo převážně bez návaznosti k motivačnímu tématu. Stanovené cíle však respektovaly potřeby třídy a jejich plnění učitelky sledovaly. Celková organizace spontánních činností respektovala zájmy dětí a jejich potřeby. Učitelky podporovaly osobnostní a sociální rozvoj dětí i rozvoj jejich spontaneity.

Spontánní činnosti školy jsou velmi dobré.

Řízené činnosti

Řízené činnosti učitelky plánovaly v návaznosti k týdennímu tématu a zkušenostem dětí. Stanovené cíle však nebyly důsledně diferencovány k jejich individuálním možnostem. Celková nabídka činností byla pro všechny jednotná a postrádala větší variabilitu, organizace spíše vycházela z tradičního pojetí předškolní výchovy. Moderní trendy byly uplatňovány jen ojediněle. Pro řízenou činnost byl vymezen přesný časový prostor. Činnosti probíhaly skupinově, ale i frontálním způsobem. Při frontálním vedení učitelky uplatňovaly spíše tradiční metody a formy práce, které děti sice aktivovaly, ale ne na základě jejich prožitku. Motivace vycházela spíše z vnějšku, méně z aktuální situace ve třídě. K činnostem děti podněcovala nabídka pomůcek, kterou učitelky vždy cíleně poskytovaly za účelem plnění úkolu. Děti se do práce zapojovaly a snažily se přesně plnit stanovené pokyny, což se jim většinou dařilo. Z projevů dětí však byla patrná závislost na učitelkám a menší schopnost se samostatně rozhodovat a řešit určitou situaci. I když učitelky děti průběžně pozitivně hodnotily a dokázaly citlivě poukázat i na drobný nedostatek, hodnocení bylo převážně obecné a tím ztrácelo účinnost. Celková činnost byla více zaměřena na výkon a přesné plnění pokynů. Práci učitelka více řídila a dbala na vytváření správných pracovních návyků. Velmi se zaměřovala i na stejný výsledek práce, což mírně omezovalo dětskou fantazii. V průběhu řízených činností však učitelky k dětem přistupovaly klidně a vstřícně, avšak vždy si zachovávaly své dominantní postavení, což mělo za následek i mírnou převahu jejich verbálního projevu. Ve třídě většinou panovala pracovní atmosféra. K učitelkám děti projevovaly důvěru a pohotově odpovídaly na kladené otázky, které převážně podněcovaly souvislý řečový projev a verbální aktivitu dětí.

Ve třídě, kde řízené činnosti probíhaly skupinově byly nároky více diferencované, děti pracovaly s větším zaujetím a elánem, mohly si samostatně řešit problém a rozhodovat se při volbě činnosti i více se verbálně projevovat.

Řízené činnosti měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pohybové dovednosti odpovídají věku dětí. Pohybovému rozvoji věnuje škola cílevědomou pozornost a péči. V rámci režimu dne je pravidelně zařazováno ranní cvičení, které je však vedeno frontálním způsobem (se všemi dětmi současně, ve stejném čase, tempu a se stejnými nároky). Pro uspokojování pohybových aktivit škola účelně využívá tělovýchovné nářadí a náčiní i vybavení školní zahrady.

Jemná motorika byla na velmi dobré úrovni. Učitelky ji důsledně rozvíjely v průběhu všech činností. Využívaly drobné konstruktivní stavebnice, pracovní listy. Výrazně se zaměřovaly na správné držení tužky.

V sebeobslužných dovednostech projevovala většina dětí samostatnost, zejména při oblékání a hygieně. Při stolování však byly děti více obsluhovány učitelkami a neměly prostor k samostatnosti. Kultura stolování byla ve všech třídách velmi pěkná. Návyky správného držení a využívání příborů však neměly všechny děti dostatečně upevněné. Učitelky těmto dovednostem nevěnovaly patřičnou pozornost.

Zdvořilostní návyky měly děti upevněné a důsledně je využívaly. Děti se k sobě chovaly velmi zdvořile a uctivě. Úroveň zdvořilostních návyků ovlivňovaly učitelky svým laskavým chováním a jednáním. Komunikace mezi učitelkou a dětmi byla založena na vzájemné důvěře a respektování.

Jazykový a řečový projev dětí byl přiměřený věku. Děti se projevovaly velmi bezprostředně a svůj verbální projev uplatňovaly přirozeně a bez ostychu. Děti, které měly špatnou výslovnost, navštěvovaly klinického logopeda, se kterým škola úzce spolupracuje. V rámci výchovně-vzdělávací činnosti několik učitelek, které mají odborné vzdělání, zajišťuje logopedickou prevenci.

Chování dětí bylo velmi ohleduplné a zdvořilé. Mezi dětmi nevznikaly žádné konflikty. Autonomně a sebevědomě se však děti více projevovaly při spontánních činnostech. Při řízených činnostech vzhledem ke způsobu vedení byly děti méně rozhodné a projevovala se závislost na učitelkách.

Schopnost spolupracovat a přijímat různé sociální role i úroveň poznatků a myšlenkových operací byla přiměřená věku dětí.

Fantazie a tvořivost byla nejvíce uplatňována při spontánních činnostech, v rámci řízených se děti více podřizovaly a pouze plnily pokyny.

Poznatky a dovednosti vztahující se k životnímu prostředí byly přiměřené věku. Této oblasti škola věnuje patřičnou pozornost a pro jejich rozvíjení využívá vycházky do okolní přírody i přírodní materiály, které mají děti k dispozici ve třídách společně s pomůckami a hračkami.

Úroveň dětských prací, výrobků a výtvorů je přiměřená věku dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy jsou celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině a v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu.

Ke školní kuchyni, která je umístěná v budově MŠ Havlíčkova 169, patří i samostatná budova školní jídelny, využívaná pouze pro stravování dětí z místní ZŠ.

MŠ pravidelně a často předvádí svoji činnost na veřejnosti prostřednictvím kulturních vystoupení. Svými aktivitami prezentuje svoji sounáležitost s životem v obci.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce ze dne 13. 11. 2002, Dodatek ke zřizovací listině ze dne 1. 4. 2003
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. JMK 3421/2002 OŠ ze dne 5. 5. 2003
3. Výkaz (MŠMT) V 1-01 o MŠ podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 1. 10. 2003
4. Povolení výjimky z počtu dětí na třídu pro školní rok 2003/2004 ze dne 2. 6. 2003
5. Evidence dětí (evidenční listy, rozhodnutí o zařazení dětí do MŠ, rozhodnutí o odkladu školní docházky, přehled docházky dětí do MŠ, přihlášky dětí do MŠ, zmocnění k odvádění dětí z MŠ) pro školní rok 2003/2004
6. Personální dokumentace školy pro školní rok 2003/2004 (doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků)
7. Záznamy o dětech pro školní rok 2003/2004
8. Koncepce školy ze dne 18. 9. 2000
9. Školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004
10. Třídní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004
11. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2003/2004
12. Organizační řád MŠ ze dne 2. 1. 2003
13. Vnitřní řád mateřské školy ze dne 2. 1. 2003
14. Vnitřní řád mateřské školy pro pedagogické pracovníky ze dne 2. 1. 2003
15. Vnitřní řád mateřské školy pro provozní pracovníky ze dne 2. 1. 2003
16. Pracovní doba učitelek pro školní rok 2003/2004
17. Režim dne jednotlivých tříd pro školní rok 2003/2004
18. Rozdělení úkolů pracovním MŠ pro školní rok 2003/2004
19. Plán kontrol správních zaměstnanců pro školní rok 2003/2004
20. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004
21. Zápisy z hospitační činnosti za školní rok 2002/2003
22. Hospodářská dokumentace pro školní rok 2003/2004
23. Kniha docházky zaměstnanců
24. Klíčový řád pro školní rok 2003/2004
25. Zápisy z pedagogických a provozních porad za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
26. Zápisy z třídních schůzek ze školní rok 2002/2003 a 2003/2004
27. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 26. 9. 2003
28. Podací deník
29. Kniha úrazů
30. Dokumentace BOZP a PO
31. Podkladová inspekční dokumentace
32. Hospitační záznamy
33. Dotazníky rodičů

ZÁVĚR

Personální obsazení mateřské školy zajišťuje dobré podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího programu. Personální podmínky pozitivně ovlivnily velmi vstřícné vztahy mezi zaměstnanci, stabilita pedagogického sboru a další vzdělávání ředitelky. Rezervy však zůstávají v zavádění nových trendů do práce s dětmi a ve využívání kontrolní činnosti pro kvalitativní posun výchovně-vzdělávací práce.

Materiálně-technické podmínky škola neustále modernizuje a přizpůsobuje potřebám dětí a naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Současné vybavení plně odpovídá potřebám dětí i provozu školy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivnily spontánní činnosti, které probíhaly svobodněji a celková organizace více napomáhala rozvoji dětské spontaneity. Při řízených činnostech se projevovaly tradiční způsoby práce, které vedly děti k větší pasivitě a menší samostatnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	v.r. Hana Tesaříková

V Brně dne 23. září 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. říjen 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jarmila Komínková, ředitelka MŠ	v.r. Jarmila Komínková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-11-01	12-1080/03
Zřizovatel	2003-11-01	12-1080/03
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.